

ÉS
OK

mezzel,
orok, =
ak, fer-
yozása,
ü fog-
b for-

R,
US közre-
s 9-5-ig.

204-3.1

ény.
sedett s évi
tendő szor-
vedelemmel
yílvántartói
detünk. Az
sébeni tel-
zerb nyelv
llás f. évi
alandó.
n.
arósága.

egy
ra
allal.
el a

(208-x.2)

remben
asárnap
ELY.
Gyula

180-x.23

204-3.1

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12 .
Negyedévre — — — — 6 .
Egy hóra — — — — 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —
Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.
Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1906. XXXV. évfolyam. 61. szám. Csütörtök, március 15.

Március 15-ike.

március 15.

A szabadság, testvériség és egyenlőség nagy eszméjét jelenti nálunk március idusa. Tehát nem a romboló, hanem az életető erőt, amely fölemeli és megnemesíti az embert, a társadalmat s a haladás útjára állítja az államot.

Nálunk korszakalkotó határkő is március 15-ike, mert 1848. március 15-ikétől lehet számítani a mai Magyarország kialakuló folyamatának megindulását.

Nagy eszmék nagy időket, nagy eseményeket és nagy embereket szülnék s több mint félszázaddal ezelőtt, mesébe illő események lángfolyama izott körülöttünk s mesés nagyságu alakok teremtek a nemzet elére világító oszlopot.

Azt az időt, azokat az eseményeket, amelyek a mult század elején az új Magyarország kialakulásának folyamatát megindították, a magyar embernek elfelejteni nem lehet, nem szabad. Ezt oltárul kell állítanunk mindenkor magunk elé s lelkünk nemes érzéseinek áldozati tüzét ennél az oltárnál gyújtjuk föl.

Azonban az idők változtak, a kor-szellem nem olyan, hogy ma magunkra, embertársainkra és hazánkra hasznosan beleilleszthetnénk a mostani időbe a félszázadelőtti eseményeket.

A kard, a vér ma csak rombolhat, alkotni csak a komoly békés munkával lehet, amelyet hason ugyan át a hazafias érzés nemes tüze, de ne úgy, hogy eléggesen mindent, hanem hogy erőt adjon a komoly öntudatos munkához, amelyre hazánknak olyan igen igen nagy szüksége van.

Most pedig átadjuk a szót tudósítóinknak, hogy a mai ünnepekről beszámoljanak:

Komor szürke idő virradt föl ma március idusára Nagybecskereken. Az égen koválygó sötét felhők épen nem a természet, a szabadság ébredését jelképezték. A rügyfakasztó enyhe tavaszi levegő helyett metsző szél süvöltött s hulltak a hópelyhek, mint valamikor tél közepén. Am azért a természet külső komorsága nem lohasztotta a hazafias lelkesedést s a város polgársága, testületek, intézetek s iskolák mind-mind fölemelt szívvel ünnepelték március 15-ikét.

A templomokban.

A márciusi ünnepek bevezetője, mint minden esztendőben, az idén is a templomokban volt.

A róm. kath. plébánia templomban reggel fél 9 órakor az iskolásgyermekeknek tartottak misét, míg délelőtt 10 órakor ünnepi mise volt, amelyen részt vettek az összes polgári hatóságok, azonkívül a testületek és intézetek is.

Az ünnepi zenésítését Brunner Jakab helyettes-plébános végezte megfelelő papi segítséggel. A mise végeztével fölzendültek a Himnusz fenséges akkordjai, amelyet a vegyeskar adott elő kitűnő precizitással s amelyet a templomban összegyűlt nagyszámu közönség állva hallgatott végig.

A többi felekezetek templomaiban szintén voltak ünnepi istentiszteletek, melyeken ugyan-csak nagyszámu hívő közönség vett részt.

Az iskolákban.

A szabadság napját kegyelettel ünnepelték meg a nagybecskereki iskolákban is. Hazafias ének és versek szavalásának hangjai töltötték el az iskolatermeket s azonkívül a tanári és tanítói kar tagjai magyarázták meg tartalmas beszédekben a növendékeknek a mai nap jelentőségét.

A főgimnázium hirdett márciusi ünnepe ügyében vettük a következő sorokat:

A főgimnáziumi ifjuság ünnepe — melynek tárgysorozatát helybeli lapjaink közölték — nem volt megtartható. Rendőri bejelentéshez, más szóval engedélyhez lett kötve.

A tantestület azon eddig is vallott paedagógiai álláspontból kiindulva, hogy a napi politikát az iskola falai közé sem bevennie, sem bevitetnie semmi körülmények között nem szabad, sőt annak bevitelét a maga hatáskörében lehetőleg meg kell akadályoznia: a jelen esetben sem járult hozzá, hogy ifjuságának tisztán hazafias s a multban járó nemzeti ünnepe a rendőri ellenőrzés folytán a napi politika körébe vonassék. Lévéen pedig az ifjuság ez ünnepe — mint a megelőző években is — nem nyilvános, hanem házi, zárt, alighanem tévesen vonatott ki a tanári ellenőrzés alól s helyzetetett rendőri ellenőrzés alá.

A főgimnázium tantestülete.

A Messinger-féle leánynevelő-intézetben a következő programmal ünnepelték a mai napot: 1. Hymnus, előadta az intézet énekkara. 2. Ünnepi beszéd, tartotta Urhegyi János tanár, az önképzőkör elnöke. 3. „Talpra magyar”, szavalta Hertelendy Bertus. 4. „Nemzeti zászló”, szavalta Bartha Janka. 5. „Magyarország”, szavalta Kardos Ilonka. 6. „Dal a hazáról”, szavalta Tahry Bojana. 7. „A szabadság visszhangja”, cimbalmon előadta Messinger Klára. 8. „Gondoljatok a szabadság hőseire”, szavalta Lukinich Tilda. 9. „Március 15.”, írta Erdélyi Z., szavalta Marek Böske. 10. „Talpra magyar”, előadta az intézet énekkara. 11. „Március idusa” ünnepi oda, szavalta Sáfány Katica. 12. A magyar lányokhoz, szavalta Kertész Irén. 13. Szózat, előadta az intézet énekkara.

Az összes többi tanintézetekben, úgy a közép- mint a népiskolákban a lapunkban már közölt műsor szerint ünnepelték a nagy napot.

A kaszinóban.

A nagybecskereki kaszinó-társulat márciusi ünnepege képezte, mint minden évben, a délelőtti eseményeknek központját. Itt délelőtt 11 órakor kezdődött az ünnepély a szépen feldiszi-tett nagy teremben, ahová nagyszámu közönség

A „TORONTÁL” tárcája.

Két öreg.

I.
Sylvine d'Outreville kisasszony a Récollets-utca sarkán lakott, egy kicsike házban, melyet a szomszédos székesegeyház nagy tömege folytonos árnyékba borított. Nagyon ráncos, nagyon gyenge és elaggott volt már, s csak alig-alig bírta nagy karosszékét odahuzni kedvenc helyére, a tüzhöz.
Oraszámra ott kuporgott fehér szobájában, a kandalló előtt, örökösen keztyükbe bújtatott kezével egy-egy hasábot dobva a tüzre néha-néha. Édes, elmosódott álmodozásokban tért hozzá vissza multja és mikor zöld papagályának éles hangja fel-felriasztotta, szinte összerázkódott és fázósan nézett szét a szobában.

A boldogságban tulajdonképen sobasem volt része s ha gondolatai visszazálltak is ifjúkorába, nem sajnálattal időztek a multnál. Inkább nyugadtan, a hívő biztosságérzetével és büszke megnyugvásával várta a véget, mint oly valaki, aki tudja, hogy újra fog élni a csillagok honában.

Egyedül volt a világon, egy kiháló családnak utolsó sarjaként. Az évek jöttek-mentek, de ő már nem is számolta azokat, annyira rá-

nehedtek. Egyedüli társa szobaleánya volt — csaknem olyan öreg az is, mint ő maga — s egy szegény máltai lovag, aki valamikor szerette őt s most minden estéjét itt töltötte vele, a kis pirosfedelű házban.

Mikor leszállt a nap, ez a hü lovag megindult a város másik végéről, csattos cipőjében s aranyvégű botjával az Outreville kisasszony lakása felé. Botorkálva, nehéz kopogással haladt vég g a rosszul kövezett utcán, hogy együtt igyak meg a mindennapos csésze teát és hogy eljátszszák együtt szokásos pharao-pártijukat.

E két öreg barátságá nyugodt, megható érzelem volt. Édesebb és tán fehérebb, mint a téli rózsák remegő szirmai, melyeknek illatában benne van a hónap hűvössége. Sohasem vitakoztak. Szinte gyermekesen ragaszkodtak egymáshoz s ezer apró gyöngédséggel voltak egymás iránt. Néha megfelejtkeztek korukról s beszéltek a multról, vágyaikról, reményeikről. Ilyenkor szüzsies pirosság ömlött el az öreg leány arcán.

Sylvine sok apró kézimunkával tette lakályosabbá a vén fü hajlékát, míg ő megvonta magától a spanyol dohány élvezetét, hogy barátjától egyszer-másszor valami csekélységgel meglephesse. Legtöbbször ibolyát hozott neki avagy édes bonbónokat, amelyeket aztán együtt fogyasztottak el, fogatlan szájukkal.

A sárgaellenzős lámpa világában fonnyadt, kiélesedett arcuk kísértetiesen sápadt volt s árnyképek a falon úgy hatott, mint két ragadozó madáré. Reszkető ujjai sokszor leejtették a kártyát s szemüvegük megcsillant a tűz fényében. Gondolkodva, fontolgatva vették kezükbe a lapokat, félhalkan számolgatták a ponteket s a játszma végeztével a lovag elfogulatlanul huzta székét közelebb a Sylvine-éhez. Ilyenkor megdicsérte ruhája szabását, hajporának illatát s kissé felhuzva a keztyűt a vén leány kezéről, ajakával érintette karjának hervadt bőrét.

— Emlékszik-e, szívem, — kérdezte ilyenkor halkán — mily kegyetlen volt hozzám egyszer-máskor?

A vén leány felsóhajtott, de nem válaszolt s egyszerre képzeletük ismét visszavitte őket a multba, mikor még mindketten fiatalok voltak s amikor a kacér Sylvine nem akarta sorsát a szegény lovagéhoz kötni.

Visszaemlékeztek a hideg németországi városokra, a szükségtelen háboruszkodásra, a fehér kokárdákra, amiket asszonyok himeztek lovagjaik számára, a hosszú száműzetésre, a mikor annyi kedves kalandon mentek át s a mikor a lovag annyiszor mérte össze kardját az idegen férfiakéval, hazája, meg az emigráns nő miatt...

Ujdonságok érkeztek
női kabát és raglan 10 koronától, a legfinomabb párizsi és angol modellig.
Kovács Gedeon
267a-14.3
Telefon 141.

gyült össze. A közönség sorában ott láttuk: dr. Vinczevidy Ernő megyei főjegyzőt, dr. Várady Imre volt országgyűlési képviselőt, dr. Grandjean József nyug. polgármestert, Brunner Jakab h. plébánost, Reitter Oszkár rendőrkapitányt s közéletünk számos kiünőségét.

Az ünnepély a Himnuszsal kezdődött, melyet ez alkalomra alakult vegyeskar adott elő összevágó szép énekkel.

A himnusz akkordjainak elhangzásával Burget Rózsika kisasszony lépett az emelvényre, aki kedves bájjal, lendületesen szavalta el Palágyi Lajosnak „Szeresd hazádat” című hangulatos költeményét.

A közönség oly meleg tapsokkal jutalmazta a szavaltást, hogy a bájos fiatal hölgy kénytelen volt a költeményt még egyszer elszavalni, mire a férfiak a „Talpra magyart” énekelte el határozottan és élénk tetszés mellett.

Az ünnepély kimagasló pontja Herr Ödön, a főgimnázium tudós tanárának ünnepi beszéde volt, ki beszédében a töle megszokott szónoki tüzzel, költői szárnyalással ecsetelte a márciusi események jelentőségét. A szép beszéd mély hatást keltett s a közönség zajosan megtapsolta a szónokot.

Utána Petőfi „Nemzeti dal”-át szavalta el Ferenczy Géza közg. tanfolyamhallgató lelkes előadással, végül a vegyeskar a Szózatot énekelte el s ezzel a főlemelő ünnepély véget ért.

Délután öt órakor a közg. tanfolyamhallgatók márciusi ünnepélye volt a vármegyei közgyűlési termében nagy közönség részvételével. Az ünnepélyről lapunk holnapi számában hozunk tudósítást.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeltől 1/2 óráig kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délután gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület olvasóhelyisége (Váraljai-utca 9. sz.). Nyitva mindennap délután 5 órától este 10-ig, vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig.

Április 1. A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület rendes évi közgyűlése.
Április 9. Közg. bizottság ülése.

— **Uj anyakönyvvezető.** A belügyminiszter Torontálvármegyében a szerbpárdányi anyakönyvi kerületbe ifj. D. Bodó Sándor helyettes segédjegyzőt anyakönyvvezető-helyettesé nevezte ki teljes hatáskörrel.

Az öreg máltai lovagot akkor Coblenzben hozta össze Sylvine-nel a sors. Szép ember volt és az asszonyok versenyeztek szerelméért. De ő csak Sylvinét szerette. Vágyott reá, bálványozta és egyetlen óhajta volt, hogy nagy, bársony szemű a mámostól lecsukódjanak az ő csókjai alatt. Ajakán akarta elveszíteni minden erejét, minden reményességét, ott akart megtisztulni régebbi emlékeitől. Sylvine sokat sirt, sóhajtott és bánkódott miatta, de hősiesen ellentállt neki. Meleg, édes hangjának csábja át meg átjárta, de nem tántorította meg. És mivel a saját gyengeségétől jobban félt, mint minden ördögétől a pokloknak, gúnyos mosoly alá rejtette érzelmét, hogy megbantsa őt s így tartsa távol magától.

— Mily kegyetlen is volt hozzám Sylvine — ismételte az öreg, távolbanézó tekintettel.

És Sylvine ilyenkor így válaszolt:

— Vajjon ilyen jó barátok lennénk-e, ha kevésbé kegyetlen lettem volna?

Aztán becsengette szobalányát s ráadatta az öregre a télikabátját. Az ajtóból még utána kiáltott:

— Vigyázzon, különösen az utolsó lépcsőfokra.

II.

Történt egyszer, hogy egy este oly soká beszélgettek s annyi csésze teát megittak, hogy lassankint lecsukódott a szemük, a szájuk kinyílt s csendesen elaludtak. A cseléd, akit senki sem hívott be, szintén elszunnyadt a konyhában. A gyertyák tövig égtek, a tűz kialudt egészen. A csukott zsaluk repedésein bekuccskált a hajnal. A madarak rákezdték csiripelésüket s egyszerre megszólalt a reggeli misére hívó harang.

Az utca felébredt, a tejeskocsi nagy lármával döcögtek végig a kövezeten. D'Outreville

— **A csanádi egyházmegyéből.** Németh József püspöki helynök Konecsny János segédlelkészt Starcsóváról Nagyszámra helyezte át.

— **A városi választások.** A múlt év november havában a Nagybecskereki első választókerületben megtartott választás eredménye ellen Steyer István nagybecskereki lakos tudvalevőleg felelősséget élt. A közigazgatási bizottság a felelősséget helyt adott és elrendelte a vizsgálatot. A vizsgálatot e hó 11-ikén tartották meg. A vizsgálat során azonban a felelősséget visszavonta felelősséget s így a további vizsgálatot beszüntették és a választás jogerős.

— **Esküvő.** Pásztor (Preis) Béla a budai takarékpénztár könyvelője, városunk szülötte, március 18-án vette oltárhoz a dohány-utcai izr. templomban Schossberger Frida kisasszonyt.

— **A kultúregyesület közgyűlése.** A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület ez idején rendes évi közgyűlést, dr. Dellimanics Lajos főispán, elnök április hó elsejére, d. e. 10 órára tüzte ki. A közgyűlésre szóló meghívó a következő:

Meghívó.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület 1906. évi április hó elsején délelőtt 10 órakor tartja Nagybecskereken, a vármegye székházának főispáni kistermében, az idején rendes évi közgyűlést, amelyre van szerencsénk az egyesület t. tagjait ezennel meghívni.

A közgyűlés napirendje.

1. Elnöki megnyitó.
 2. Évi jelentés.
 3. A számvizsgáló-bizottság jelentése.
 4. Az 1906. évi költségeloirányzat megállapítása.
 5. Egy alelnök választása és az igazgatóválasztmány kiegészítése.
 6. Esetleges indítványok.
 7. Hitelesítők kiküldése.
- Nagybecskerek, 1906. évi március hó 15-én.
Somfai János s. k., Dr. Dellimanics Lajos s. k.,
titkár. elnök.

— **A nagybecskereki szőnyeggyár kibővítése.** A kereskedelmi miniszter a magyar iparművészeti társulat kiállításain kifejtett dícséretes tevékenységéért állami éremmel tüntette ki a nagybecskereki szőnyeggyárat. A temesvári kereskedelmi és iparkamara felszólítása folytán dr. Perisics polgármester, a miniszter megbízásából kedden a gyár tulajdonosának, Dungyverszky Lászlónak a polgármesteri hivatalban, a kamara kültagjainak, nevezetesen Haidgger Ödön, Weisz Izidor, Mayer Rezső és Kühn János urak, valamint a városi tanács jelenlétében átadta a nevezett érmét. Dungyverszky megköszönte a kitüntetést, egyben pedig kijelentette, hogy bár a vállalat, mint olyan reá nézve nem hasznot hajtó, mégis

kisasszony megrázkódtatott, ásitott és felnyitotta a szemét Rémműlten felsikoltott. A lovag még mindig nyugodtan aludt mellette, hangos hortyogással. Parókája félrecsuszott és nyakkendője kioldódott.

A ven leány kiáltása azonban őt is felébresztette. Feltápáskodott roskadozó lábain s úgy néztek egymásra, olyan rettenetes ijádsággal, mintha főbenjáró bünt követtek volna el.

— Lehetséges volt-e? A lovag mellette töltötte az egész éjszakát — gondolta Sylvine szőnyegkődvé. — Mit fognak hinni az emberek? Mit mondanak a kis város pletykaszereitő kávéházban? Ő felelte fog mosolyogni az egész világnak! Ő, a szeplőtelen, aki még gondolatban sem követett el érzéki vétkeket, most teljesen kompromittálva van! Hogyan távozzék most a lovag a háztól, anélkül, hogy az egész utca tudna: vele töltötte el az éjszakát!

A szegény öreg teremtés kétségbeesett zokogással borult a rozoga díványra.

— Mily szencsétlenség, milyen szegényen! — mormogta régi csipkezebkendőjébe.

És ekkor Naucicourt ur, a máltai lovag helyreigazította parókáját, újra megkötötte nyakkendőjét, köhögött, meghajlította derekát és meghatóttan szólt:

— Egyetlen mód lenne csak, asszonyom, amivel jóva lehetne tenni szorakozottságunkat... Egyetlen mód...

Hirtelen kiegyenesedett s megpederte vékony, ritka, fehér bajuszát.

— Mondja, akar-e... akar-e a feleségem lenni?

Sylvine a szemébe nézett és megremegett egész testében. Azután a vállára hajtotta a fejét s megcsókolták egymást, szóvaltanul.

Maurice Barrés.

a város iránti jóindulata arra készíti, hogy a gyárat még a folyó évben tetemesen kibővítse s ez által is a város ipari fejlődését előmozdítja. A jelen voltak lelkes éljenzéssel vették tudomásul Dungyverszky nyilatkozatát.

— **Hatalozás.** Öszinte részvétellel vesszük a hírt, hogy városunk szülötte, Panos Gusztáv, a pancsovai népbank perlaszi fiókintézetének vezetője e napokban Budapesten meghalt. A rokonszenves fiatal ember elhunyt, ki a legszebb ifjúi években költözött el az élők sorából, városzerte élénk részvétet kelt. A család a következő gyászjelentést adta ki:

Özv. Panos Károlyné szül. Ferich Mária mint anya, Panos Alajos az osztrák-magyar bank felülvizsgálója, Lienerit Gyuláné szül. Panos Szilárdka és Panos Sarolta mint testvérek, Panos Alajosné szül. Klein Eiza sógorné, Lienerit Gyula az osztrák-magyar bank ellenőre mint sógor a többi rokon és ismerősök nevében is fájdalomtelt szívvel jelentik, hogy a forrón szeretett és felejtethetetlen fiu, illetve testvér, sógor és rokon Panos Gusztáv, a pancsovai népbank perlaszi fiókintézetének vezetője folyó évi március hó 12-én este 8 órakor, életének 26-ik évében, hosszas szenvedés után az Urban csendesen elhunyt. A felejtethetetlen halott hűlt teteme 1906. évi március hó 14-én délután fél 4 órakor fog a gyászházban: V. ker. Dorottya-utca 5. sz. alatt, a rom. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni és a farkasréti temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Az eng szülő szent miséidőzet az elhunyt lelki üdvéért folyó évi március hó 23-án délelőtt 10 órakor fog a lipótvárosi plébánia templomban a Mindenhatóknak bemutatni. Budapest, 1906. március hó 13-án. Adj Uram örök nyugodalmat neki és az örök világosság fényeskedjék neki!

— **Márciusi hó.** Az idején március átöltözött a hó, az április köntösébe s olyan szeszélyes időt produkál, hogy élénk zavarba fogja hozni a jövő hónapot, hogy miképp őrizze meg régi hírnevét. Volt már ebben a hónapban tavaszi enyhe fuvallom, őszi borongás, nyári meleg, ordító orkán, hideg eső s most pedig megérkezett a hó: a kiváltságos márciusi hó, amelynek a néphit szerint az a varázslatos ereje van, hogy aki ezzel mosdik, megszépül. Ilyen körülmények között az asszonyok és leányok nem haragudtak a reggel nagy peyhekben hullongó hóért s készültek az összegyűjtésére, azonban ez a hó nem azért márciusi hó, hogy olyan könnyen hozzá lehessen jutni. A háztetők megfehéredtek ugyan, itt-ott a földön is urrá lett a fehérség, de csak addig, amíg 10 óra tájban kisütött a nap s ezzel vége lett a márciusi hónap...

— **Sajtópör egy püspöki kinevezés miatt.** Szegedről írják: Dr. Várady Árpád vallás- és közoktatásiügyi miniszteri osztálytanácsosnak címzetes püspökké történt kinevezése után Sz. Szigethy Vilmos, Szeged szabad kir. város levéltárnoka megírta, hogy dr. Várady püspöki kinevezésének egyik legnagyobb ellenzője Sulyok István csanadegyházmegyei szentszéki ülnök s szemináriumi rektor volt, aki előbb gróf Mailáth erdélyi püspök előtt, utóbb pedig a Vatikánba küldött levelében denunciatla Váradyt csak azért, hogy püspöki kinevezését megihusítsa Sulyokot ezért a denunciatlással Desszffy Sándor csanádi püspök szál bűntette meg, hogy szemináriumi rektori állásából degradálta Mokrinba adminisztrátorra. Sulyok e közlemény miatt rágalmaszasi sajtópört indított Sz. Szigethy Vilmos ellen, aki a szerzőséget el is vállalta. A befejezett vizsgálat után a panaszos vádiratot adott be a törvény-székhez. Ez ellen a vádlott levéltáros kifogások-

„EMULSIÓ”

név alatt azon egynemű folyadék érendő, melyet olaj vagy zsiradék vízzel való keveréke ad. A tej és tejfel természetes emulsiók, melyekben a vajzsiradék a legapróbb cseppekre van szétosztva és egyenletesen elosztva. A SCOTT-féle EMULSIÓ teljesen hasonló összetételű, amely a legfinomabb norvégiai gyógyszerkamájából készül méz és nátron hypophosphitok hozzáadásával. Mindazon esetekben, mikor csukamájolaj használata ajánlatos, a SCOTT-féle EMULSIÓ előnyben részesítendő, mert az határozottan jó ízű és a mellett igen könnyen emészthető.

A SCOTT-féle Emulsió valódiságának jele a hátán nagy csukahalat vivő halász-védjegy.

Kapható minden gyógyszerárban.

Ezen lapra való hivatkozásnál és 75 fillér

levélbélyeg beküldése ellenében

mintavéggel bérmentve szolgál:

Dr. BUDAI EMIL,

„Városi gyógyszerár” 88-90.29

BUDAPEST, IV., Váci-utca 34/50.

Egy eredeti üveg ára: 2 korona 50 fillér.

kal élt. Tegnap tárgyalta a kifogásokat a budapesti törvényszék vádtanácsa. A vádtanács dr. Hets Béla védő kérelmére több tanu beidézése céljából pótvizsgálatot rendelt el.

Modern bíróságok. A magyar bíróságok immár az írásbeli ügyvitel lényeges javítása szempontjából is megérdemlik ezt a jelzőt, mert, mint biztos forrásból értesülünk, a kormány az összes magyar bíróságokat az egész országban felszerelte eredeti Remington Standard írógépekkel. Ugy halljuk, hogy mielőtt a Glogowski és Tarsa budapesti cég (Andrássy-ut 12/a) ezzel a szállítással meg lett bízva, a miniszterium mintegy 10 különféle rendszerű írógépet próbálgatott ki és legalkalmasabbnak a Remington Standard írógépek bizonyultak. Hogy azok mennyire beváltak, legjobban kitűnik abból, hogy kezdetben csak körülbelül száz írógépet rendelt a kormány, míg azok száma azóta folytonos utánrendelésekkel immár 600-ra emelkedett. Árjegyzék a cég bérmentve és ingyen küld és egyszeri megkeresésre Remington írógépet az országban bárhol saját költségén és vételkötelezettség nélkül működésben bemutatni kész.

— **Kész meghalni.** Egy fiatal ember elhatározta, hogy megnősül. Elveszi az idejét, akinek a papája gazdag kereskedő. Az ifju beállított tehát a papához és habozás nélkül a szavakat mondotta:

- Uram, én szeretem az ön leányát!
- Ugy?
- Sőt mi több: imádom!
- Igazán? — hangzott ismét az egykedvű válasz.
- Kész vagyok meghalni érte!
- Erre már felemelkedett az apa és így szólt:
- Hála Istennek!... Én már attól félttem, hogy feleségül akarja venni.

Régi összetételű nyers csukamájolaj értéket nagyban csökkentő azon körülmény, hogy emésztési zavarokkal és nehézségekkel jár. Ezen nehézségek most le vannak győzve a Scott-féle Emulsió által, mely méz- és natronhypophosphit hozzáadásával készül. A Scott-Emulsió egy teljesen tiszta készítmény, mely a híres Scott-féle eljárás szerint készül, miáltal a csukamájolaj gyógyító hatása emelkedik.

— **Elített ügyvéd.** Mint fővárosi levelezőnk jelenti, a budapesti büntető törvényszék Fein Ignác dr. ügyvédét sikkasztás miatt hat havi börtönrre ítélte.

Irodalom és művészet.

A nagyikindai műkiállítás. A Nemzeti Szalon nagyikindai teltartának rendezését Déry Béla titkár és Rubovics Márk műtáros már holnap, holnapután befejezik. A megnyitás napján dr. Rózsa Miklós előadást fog tartani Nagyikindán „Nemzeti érzés a művészetben” címmel. A megnyitási ünnepségekre a fővárosból számos művész és íróból álló társaság randul Kikindára.

A „Zenéből Magyarországnak” zeneműfolyóirat ma megjelent 307 ik füzeté a következő zene-tartalommal jelent meg: I. „Somogyországi nóták”. Gerő Ferenc nagy népszerű-égre szert tett dalfüzetének két legszebbje: „Szomorúan, bánatosan zug a szél” és a „Dal az asszonyról — meg a lóról, aztán meg a csobolyóról” címűeket mutatványul. II. Lányi Ernő „Tavaszi est” című hangulatos magyar zeneképe. III. Tilzer Harry „Dal a lopott csokról” című amerikai keringő dal, Bertha Imre poétikus szép szövegével. E pompás zeneműfolyóiratot, amelynek minden egyes száma szakavatott megválasztással minden zenei válfajt felölel, meghozza mindenkinek a maga izléséhez megfelelő zeneújdonaságot s mint ilyet minden zongorázóknak melegen ajánlunk figyelmébe. Előfizetési ára félévre (12 füzet 60 zeneidallal tartalommal) 6 korona, negyedévre 3 korona. Előfizetések: Klöckner Ede zeneműkiadó-vállalathoz Budapest, VIII. József-körut 22/24 intézendők.

TAVIRATOK.

A helyzet.

Az új választások.

Budapest, március 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) A felhivatalos Bud. Tud. az összes lapokban megjelent hírekkel szemben, pozitív forrásból közli, hogy a mostani viszonyok között, amikor a képviselőválasztások annyi bonyodalomra és izgatásra adhatnak alkalmat, a kormány a közrend helyreállításával van elfoglalva s távol áll attól, bár felelőssége teljes tudatában van, hogy a választásokat kiírja. Adig, míg a közrend helyreállítása tekintetében garanciákat nem kap, a választások kiírása nincsen tervbe véve. Azok a hírek, mintha tegnap a belügyminiszteriumban a

választások kiírását illetőleg tanácskozások folytak volna, teljesen alaptalanok.

A trónörökös a királynál.

Budapest, március 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből jelentik, Ferenc Ferdinánd főherceg tegnap ötnegyed óra hosszat a királynál volt. Az audiencia után katonai tanácskozás volt, amely szintén hosszabb ideig tartott. Hogy miről szólt ennek a konferenciának a tárgya, arról azok, akik résztvettek benne, természetesen nem nyilatkoznak.

A tisztviselők fizetése és a válság.

Budapest, március 15. (A „Torontál” ered. távirata.) A felhivatalos Bud. Tud. jelenti: Egy könyvatos nyomán több napilap azt a hírt hozza, hogy a tisztviselők illetményeinek a szabályozása új stádiumba lépett amennyiben XI., X. és IX. fizetési osztályba tartozó tisztviselők az eddigi lakpénz helyett a fizetésnek 50 százalékát pótlékképp fogják megkapni és hogy erre nézve a tárgyalások legközelebb be fognak fejeztetni. Illetékes helyről azt az információt nyerjük, hogy a kormány a mai viszonyok között nincs abban a helyzetben, hogy ilyen, vagy hasonló intézkedéseket előkészíthessen. A kormány, bármennyire gondjába veszi is a köztisztviselők anyagi érdekeit, nem hunyhat szemet az elől sem, hogy a tisztviselők illetményeinek feljavítása érdekében az utóbbi időben foganatosított intézkedések pénzügyi hatása elérte azt a határt, a melyen túl a mai helyzet mellett egyéb elsőrendű kötelezségeinek megsértése nélkül nem mehet.

Az osztrákok és a válság.

Budapest, március 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, a Reichsrath elnökségéhez beérkezett irományok között van Breiter és társainak az összkormányhoz intézett interpellációja Magyarországnak az államadósság után fennálló kamatfizetési kötelezettsége tekintetében. Az interpelláció kifejté, hogy a magyar kormánynak százmillió koronás függő állami kölcsönt kellett felvennie, hogy a magyar államadósságnak az év folyamán esedékes szelvényeit beválthassa. E kölcsönben állítólag osztrák bankok is érdekelve vannak. Sehol nincs azonban említés téve arról, hogy ki és honnan fizeti az ugynevezett közös államadósság kamatfizetési kötelezettségének Magyarországot terhelő részét. Az interpelláló kérdik, hogy milyen összefüggésben áll ez a kölcsön az eddig esedékessé vált, Magyarországot terhelő kamatfizetési kötelezettséggel és milyen intézkedést akar a kormány tenni arra az esetre, ha a Magyarország részéről beálló fizetési képesség vagy fizetési szándék esetleges hiánya nagy mértékben veszélyeztetné az osztrák érdekeket.

A porosz választójog.

Budapest, március 15 (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Berlinből sürgönyzik, legközelebb a porosz országgyűlés elé javaslatot terjesztenek a porosz választójog reformjáról. Jórészt formális dolgokról van szó, mint például több választókerület kettéosztásáról. Vannak azonban oly intézkedések, melyeknek az a céljuk, hogy a szocialisták részéről a választások során legutóbb is megkísérett obstrukciót meg-hiusítsák.

Az orosz események.

Budapest, március 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szentpétervárról sürgönyzik: A Vecse nevű reakcionárius lap azt jelenti, hogy a forradalmárok fegyveres fölkelést készítettek elő. Nagy csomó proklamációt terjesztettek a munkások és a parasztek között, titkos raktárakban pedig bombákat és pokolgépeket halmoztak össze. A Vecse szerint a fölkelés terve a következő volt: Barrikádokat nem kell építeni. Valamennyi házat, ahol munkások és

szegény emberek laknak, felgyújtják, hogy az emberek kimeneküljenek a házakból és elárasszák az utcát. Harcolni kis csapatokban kell, melyek bombákkal, revolverekkel és törökkel vannak felfegyverkezve. Valamennyi választási bizottság fenyegetőleveleket kapott a forradalmároktól.

A courriersi bányaszerencsétlenség.

Budapest, március 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Lensi jelentések szerint a courriersi bányáknál a német bányamunkások a temetés után ismét hozzáfogtak a mentési munkálatokhoz és több holttestet hoztak ki a romok alól. Néhány holttestet agnoszkáltak is. Általában valami mozgalom észlelhető, amely egyre növekszik és különböző engedményekre irányul. A munkások tíz százalékos béremelést követelnek. Az ostricoudi bányamunkások elhatározták, hogy béremelést követelnek.

A berlini rablógyilkost elfogták.

Budapest, március 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Ste tinből sürgönyzik, Hennig Rudolfot, a hetek óta keresett berlini rablógyilkost, aki a berlini rendőrségi épületből megszökött, tegnap Stettinben elfogták. Hennig egy kerékpárt lopott és egy rendőr tetten érte. Amikor le akarta tartóztatni, Hennig revolverrel rálőtt a rendőrré, aki viszont kardot rántott. Végre is a járókelők segélyével elfogták. Hennig fejére háromezres márka jutalom volt kifizetve.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1906 március 15.

A készárutüzlet hivatalos árjegyzése.

Buza	Kilós	100 kilogr. ára		Kilós	100 kilogr. ára	
		kor.-tól	kor.-ig		kor.-tól	kor.-ig
Tiszavidéki	75	16.55	16.75	79	17.35	17.60
Pestvidéki	74	16.00	16.20	78	16.80	17.10
Bánsági	75	16.00	16.20	79	17.30	17.40
Bácskai	74	16.20	16.40	78	17.10	17.40
Szerbiai	76	—	—	—	—	—

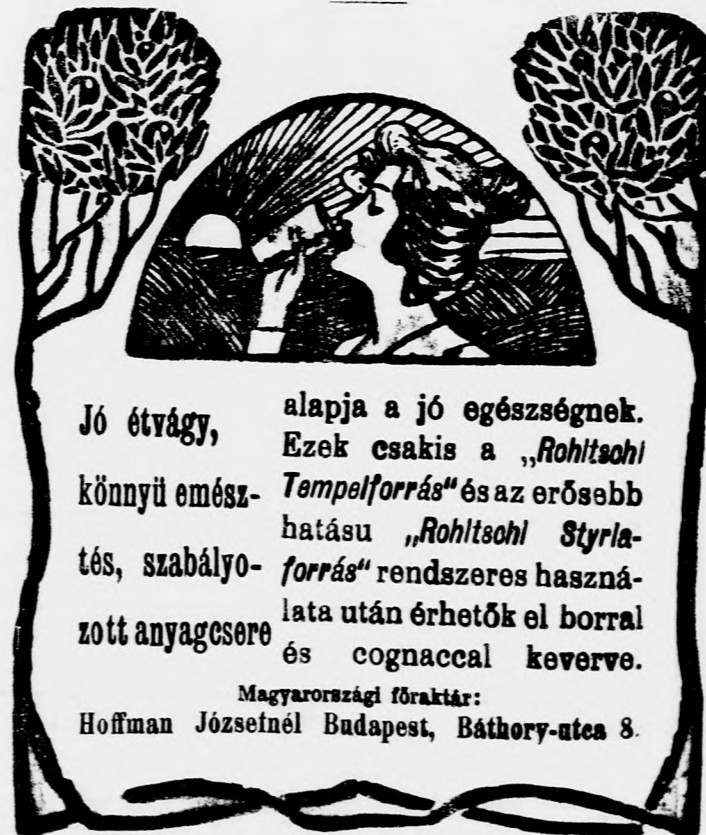
Egyéb gabonafajták		100 kilogr. ára	
		kor.-tól	kor.-ig
Rozs	elsőrendű	13.55	13.65
”	középmínőségű	13.40	13.45
Árpa	takarmányáru I. r.	14.45	14.75
”	másodrendű	14.15	14.45
Köles	—	—	—
Zab	elsőrendű	15.80	16.00
”	középmínőségű	15.60	15.70
Tengeri	belföldi új	13.55	13.75
”	román vagy bolgár	—	—
”	cinquntin	—	—
Repce	káposzta	—	—

Határidő-üzlet.

Budapest, március 15. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tözsdén az árak 4 fillérrel estek. Déli záratkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra)	16.58
Buza (1906. októberre)	16.48
Rozs (áprilisra)	13.66
Rozs (októberre)	13.48
Tengeri (májusra)	13.68
Zab (áprilisra)	15.86
Zab (októberre)	15.66

Nyilttér.*

Jó étvágy, alapja a jó egészségnek. Ezek csakis a „Rohitschi könnyű emésztés, szabályozott anyagcsere” határu „Rohitschi Styria” rendszeres használata után érhetők el borral és cognaccal keverve.

Magyarországi főraktár: Hoffman Józsefnél Budapest, Balthary-utca 8.

(261/a—4.3)

* Az e rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

788. szám. 1906.

294-3.2

Pályázati hirdetmény.

Bóka községében megüresedett s évi 960 korona fizetéssel és a kifejtendő szorgalomhoz képest némi mellékjövedelemmel is javadalmazott, kataszteri nyilvántartói állásra ezennel pályázatot hirdetünk. Az adó- és kataszteri ügyek kezelésében teljes jártasság, nemkülönben a szerb nyelv ismerete feltétlen kellék. Az állás f. évi április hó 1-ig okvetlenül elfoglalandó.

Bóka, 1906. március 12-én.

Bóka község előjárósága.

Megvételre kerestetik egy
szalon-garnitúra
asztallal, esetleg íróasztallal.

Ajánlatok az ár megjelölésével a kiadóhivatalba kéretnek.

(298-5.3)

Egy teljes fűszerüzleti
berendezés
azonnal eladó.

Beno Ilka

Vásár-tér 1. sz. a.

(292-1.1)

A Marcoin-féle étteremben
minden csütörtökön és vasárnap
ZENE-ESTÉLY.

Konstantinovits Gyula

játszik. 180-x.24

Velő-rózsaburgonya

gyönyörű szép csiraképes árú, 1-2 nap múlva érkezik.

Előjegyzéseket már most elfogadunk.

Ajánlunk ezenkívül

rózsa és fehér evőburgonyát.

Özvegy Guttmann Jakabné és fiai.

Telefon 96. (295-2.2)

Hirdetések

felvételnek a „TORONTÁL” kiadóhivatalában.

Kónya Ferenc

== papucsmester ==

Nagybecskerek

== Hunyady(fő)-utca. ==

Kereskedő vevőinek szíves figyelmébe ajánlja dusan felszerelt raktárát
= férfi- és női =
papucskban és szögelt boeskorokban.

(206-5.5)

Szőlővessző.

A világhírű

„Delaware”

adja a legjobb bort.

Oltani, permetezni nem kell.

A szőlészet kincse.

A phyloxera-ellen áll

Leírását és árjegyzékét ingyen küldünk bárkinek.

Szőlőoltványok mérsekelt áron kaphatók.

Nagymennyiségű sima és gyökeres Delaware vessző eladás.

Cim:

Szigyártó és Takács
szőlőtelep tulajdonosok.

Telep: **Aisó-Szeged**

Központi iroda: Felső-Szeged Somogy m.

(7-34.21)

Szeged-nagykikinda-nagybecskerek egyesült h. é. vasut.

Érvényes: 1905. évi október hó 1-étől.

Oda										Szeged — Karlova — Nagybecskerek.										Vissza					
Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Motorkösi menetek			146.			Motorkösi menetek			V.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.									
4402	4404	4406	4414	4408	4410	4416	4407	4409	4415	4413	4405	4403	4401	4401	4401	4401									
I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	II-III. osztály			II-III. osztály			I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.									
655	940	—	285	—	—	830	ind.	Budapest ny. p. u. (136)	—	—	115	—	630	—	715	—									
1006	1026	—	422	—	500	1206	ind.	Kecskemét (136)	—	—	1121	—	435	821	406	—									
1049	1230	—	451	—	555	1247	ind.	Kis-Kun-Félegyháza (136)	—	—	1054	—	420	717	323	—									
1222	1115	—	445	—	820	—	ind.	Szeged-Rókus (145)	—	256	627	1090	—	345	242	—									
148	1251	—	604	510	1005	223	ind.	Szeged (136 145)	714	114	557	914	—	255	1232	—									
151	1256	—	609	515	1010	227	ind.	Uj-Szeged	710	111	552	910	—	251	1228	—									
158	103	—	616	523	1017	235	érk.	Szőreg (136)	700	104	543	900	—	243	1220	—									
159	105	—	619	524	1018	243	ind.	Szőregh	659	100	542	849	—	241	1219	—									
206	114	—	629	532	1025	250	↑	*Ó- és Uj-Szt.-Iván	652	1254	535	850	—	233	1211	—									
211	119	—	635	537	1030	255	↑	*Vedresháza 3. sz. őrház (f. m. h.)	646	1248	530	841	—	228	1206	—									
220	127	—	645	545	1037	302	↑	*Gyála	639	1242	523	834	—	221	1157	—									
227	135	—	700	552	1043	309	↑	Szerb-Keresztur	632	1235	517	825	—	213	1149	—									
235	145	—	711	602	1052	319	↑	*Kupuszina (r. h.)	621	1225	506	813	—	203	1138	—									
251	202	—	735	619	1108	336	↑	Törökkanizsa	612	1217	457	804	—	155	1130	—									
305	216	—	755	634	1121	350	↑	Szanád	550	1155	435	738	—	132	1110	—									
315	225	—	821	644	—	400	érk.	Csóka	540	1146	426	726	—	121	1059	—									
323	238	—	840	657	—	416	ind.	Csóka	527	—	413	657	—	107	1044	—									
342	252	—	904	711	—	432	↑	Tisza-Szt.-Miklós	512	—	352	639	—	1252	1029	—									
355	306	—	920	725	—	447	↑	Pádé	457	—	333	616	—	1236	1013	—									
408	319	—	937	737	—	459	↑	*Esztermajor	445	—	321	602	—	1226	1001	—									
418	329	—	948	747	—	509	érk.	Bocsár	435	—	308	549	—	1213	949	—									
—	—	—	—	—	—	—	↑	Karlova	—	—	—	—	—	—	—	—									
v. v. 4412	—	—	—	—	—	—	érk.	Nagykikinda (147)	350	—	280	350	—	1110	713	—									
610	409	—	1031	841	—	554	ind.	Nagykikinda (147)	—	—	409	—	841	109	1021	—									
350	230	718	—	700	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—									
444	344	757	—	755	—	—	ind.	Karlova (147)	—	—	253	—	754	1158	923	—									
459	354	807	—	804	—	—	↑	Beodra	—	—	245	—	745	1149	913	—									
510	404	817	—	812	—	—	↑	*Vinczeér	—	—	236	—	735	1139	901	—									
558	425	840	—	843	—	—	↑	Török-Becse-Aracs	—	—	215	—	715	1119	835	—									
626	443	858	—	901	—	—	↑	Kumán	—	—	148	—	657	1101	754	—									
647	502	917	—	916	—	—	↑	Melencze	—	—	134	—	643	1047	735	—									
705	518	933	—	932	—	—	↑	Elemér	—	—	116	—	622	1026	708	—									
722	533	948	—	947	—	—	érk.	Nagybecskerek	—	—	100	—	607	1010	645	—									
1218	1010	—	—	—	—	—	érk.	Pancsova-Józsefváros (154)	—	—	—	—	—	—	—	150									
—	—	—	—	—	—	—	érk.	Szécsány (148)	—	—	—	—	—	—	802	—									

Oda						Nagykikinda — Karlova.						Vissza							
V.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	147.						Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	V.-v.		
4512	4508	4502	4504	4506	4510	4501	4503	4505	4507	4509	4511	4501	4503	4505	4507	4509	4511		
I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.		
655	1010	—	—	—	—	ind.	Budapest ny. p. u. (136)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
—	—	445	985	940	225	ind.	Temesvár-Józsefváros (136)	—	—	—	—	818	—	1157	10	285	900	604	715
350	700	1110	230	713	428	ind.	Nagykikinda (136)	610	841	109	554	409	1031	—	—	—	—	—	—
413	722	1130	250	733	448	ind.	*Válom	544	821	1243	534	349	1068	—	—	—	—	—	—
429	737	1144	304	747	502	érk.	Karlova (146)	526	806	1235	519	334	953	—	—	—	—	—	—
714	—	255	557	—	—	érk.	Szeged (146)	148	510	—	223	1251	604	—	—	—	—	—	—
722	947	—	533	—	—	ind.	Nagybecskerek (146)	607	607	1010	—	100	648	—	—	—	—	—	—
1218	—	—	1010	—	—	ind.	Pancsova-Józsefváros (146, 154)	—	—	—	—	—	150	—	—	—	—	—	—

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.